



SMĚRNICE (STANDARDY)

OZNAČOVÁNÍ

PRO POUŽITÍ OZNAČENÍ „DEMIETER“ A
„BIODYNAMICKÝ“ A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH
OCHRANNÝCH ZNÁMEK

z června 2000

přepřacované znění z června 2017

- každá členská země zavede do 1. července 2018 -

Demeter International e.V.

Obsah

	strana
1. Známky Demeter	3
1.1. Základní ustanovení	3
1.2. Rámcové zákonné podmínky pro označování	3
2. Základní pojmy a jejich vysvětlení	4
3. Vzhled známky Demeter	3
3.1. Standardní umístění na produktech	4
3.2. Zadání barev pro známku Demeter	4
3.2.1. Zadání barev a regulérní použití	4
3.2.2. Zvláštní použití	5
3.3. Textové dodatky ke známce Demeter	6
3.4. Písmo známky „Demeter“	6
4. Označování výrobků Demeter	6
4.1. Obecná ustanovení pro označování výrobků známkou Demeter	6
4.1.1. Regulérní označování výrobků Demeter (minimálně 90 % přísad Demeter)	7
4.1.2. Výjimky pro označování výrobků s minimálním obsahem 66 % přísad Demeter	7
4.1.3. Označování výrobků s minimálním obsahem 10 % přísad Demeter	7
4.2. Označování Demeter známkou „květina“	8
4.2.1. Používání květiny	8
4.3. Označování za použití slova „biodynamický®“	8
4.3.1. Označování za použití slova „biodynamický“	8
4.3.2. Označení registrovanou známkou Biodynamic®	9
4.4. Označování logem Biodynamic	9
4.4.1. Znamka Demeter a logo Biodynamic	9
4.4.2. Samostatné použití loga Biodynamic	9
4.4.3. Logo Biodynamic s dodatkem „certifikováno svazem Demeter“	9
4.4.4. Výška loga Biodynamic	9
4.4.5. Maximální šířka písma u slova „Demeter“	9
4.4.6. Logo Biodynamic na přední etiketě	9
4.4.7. Barva loga Biodynamic	10
4.4.8. Označování určitých kategorií produktů	10
4.5. Zvláštní formy označování výrobků Demeter	10
4.5.1. Označování výrobků „V přechodu na Demeter“	10
4.5.1.1. Označování výrobků s certifikací v přechodu na EZ	10
4.5.1.2. Označování výrobků s certifikací EZ	10
4.5.2. Produkty se zvláštní právní úpravou	11
4.6. Zvláštní pravidla pro označování jednotlivých skupin produktů	12
4.6.1. Označování produktů z chovu včel Demeter	12
4.6.2. Označování produktů obsahujících alkohol	12

4.6.2.1 Označování lihovin	12
4.6.2.2 Označování Demeter a biodynamického vína	12
4.6.2.2.1 Použití Demeter v co-brandingu	12
4.6.2.2.2 Použití slova biodynamický®	12
4.6.2.2.3 Použití známky Demeter „květina“	12
4.6.2.2.4 Označení „víno z hroznů Demeter“ nebo „víno z biodynamických hroznů“	13
4.6.2.3 Označení produktů obsahujících alkoholické látky	13
4.6.3 Označování kosmetiky Demeter	13
4.6.3.1 Označování známkou Demeter, pravidlo 90 %	13
4.6.3.2 Označování známkou Demeter, pravidlo 66 %	13
4.6.3.3 Označování v seznamu přísad	14
4.6.4 Označování textilií z vláken Demeter	14
4.6.4.1 Označování známkou Demeter	14
4.6.4.2 Označování vláknových produktů se surovinou Demeter (volitelné)	14

5. Lhůty pro implementaci 15

1. Známky Demeter

1.1 Základní ustanovení

Vlastníci registrovaných známek jsou ze zákona a podle předpisů o ochranných známkách povinni chránit své známky před zneužitím. Vlastníkem různých biodynamických známek (květina, stylizovaná podoba slova „Demeter“, nová známka) jsou na celém světě momentálně různé národní organizace. Cílem je převést toto vlastnictví na jeden společný mezinárodní orgán. Vlastník je povinen známku chránit a může tím pověřit jiné organizace. Známky Demeter smí používat jen podniky/firmy, které mají uzavřenou platnou smlouvu s autorizovanými organizacemi nebo disponují platnou dohodou o výkonu členských práv k používání známky (např. producenti s národními sdruženími).

Výhradní používání pojmu biodynamický na produktech nebo materiálech vztahujících se k produktům bez spojení s jednou z uvedených známek není dovoleno.

Za používání známky se považuje každé použití slova „Demeter“ nebo jedné či několika z registrovaných známek Demeter v jakékoli formě. Za použití se považuje každý případ, kdy na veřejnosti (u zákazníků) může vzniknout dojem, že se jedná o produkt Demeter.

1.2 Rámcové zákonné podmínky pro označování

Platí příslušná ustanovení národní legislativy o potravinách. Dále platí ustanovení ES, zejména Nařízení (EHS) č. 834/2007 a č. 889/2008 o ekologickém zemědělství a příslušném označování zemědělských produktů a potravin nebo rovnocenné právní normy. Každý podnik jedná na vlastní zodpovědnost vůči těmto předpisům, které jsou platným národním právem. Tyto zákonné podklady nejsou v těchto směrnících reprodukovány ani interpretovány.

2. Základní pojmy a jejich vysvětlení





Ve smyslu těchto směrnic k označování produktů znamenají:

1. **Přísady:** látky, včetně přídatných látek, používané při zpracování surovin Demeter nebo polotovarů Demeter.
2. **Základ pro výpočet:** výpočet podílu přísad, který je určující pro oprávnění k používání známky, se provádí s ohledem na váhu jednotlivých součástí receptury v okamžiku výroby. Nezapočítává se přidaná voda a sůl.
3. **Dostupnost:** Produkt nebo přísada jsou dostupné v kvalitě Demeter, pokud jsou k dostání v žádané technické a kvalitativní specifikaci a v žádaném množství. Nedostupnost je třeba doložit. Podrobnosti upravují prováděcí předpisy odpovědné národní organizace vztahující se k certifikačnímu řízení Demeter.

3. Vzhled známky Demeter

Známka Demeter se skládá z grafických prvků: z nápisu „demeter“, barevného pole v pozadí a zvýrazňující linky. Proporce jednotlivých prvků a známky nesmí být měněny.

Tabulka: Grafické prvky známky Demeter

známka	nápis	pozadí	zvýrazňující linka
			

3.1 Standardní umístění na produktech

Známka Demeter se používá k označování produktů v co-brandingu (společné použití známky Demeter a loga firmy uvádějící produkt do oběhu). Platí zásada, že:

- Upřednostňuje se umístění známky Demeter uprostřed horní hrany.
- Umístění známky Demeter v horní třetině přední strany obalu (první pohled) je povinné.
- Známku Demeter lze rovněž použít na manžetě lahvových produktů, a to tak, aby oproti ostatním informacím uvedeným na manžetě vystupovala do popředí.
- V každém případě musí být známka Demeter dobře viditelná.
- Na etiketě nebo na obalu musí být uvedeno jméno a adresa příjemce licence.

V případě nejasných situací pro použití známky Demeter rozhoduje o umístění příslušná národní organizace Demeter.


- Velikost činí minimálně 20 mm, max. 50 mm. Ve zdůvodněných případech může příslušná organizace povolit vzhled známky Demeter, který se bude od těchto údajů odchýlovat.

3.2 Zadání barev pro známku Demeter

3.2.1 Zadání barev a regulérní použití

Jestliže se pro etikety nebo přebaly produktů Demeter používá více než jedna tisková barva, je třeba dodržet zadání barev v následném regulérním použití.

Tabulka: Zadání barev pro regulérní použití známky Demeter

známka		barva	popis
	nápis	bílá	bílá (nebo vynechané bílé pozadí)
	pozadí	oranžová	2c HKS 8 4c CMY papír hlazený C0/M65/Y100/K0 papír přírodní C0/M50/Y70/K0 (Pantone Orange 021) (RAL 2003)
	zvýrazňující linka	zelená	2c HKS 55 4c CMY: papír hlazený C100/M0/Y70/K30 papír přírodní C100/M0/Y70/K0 (Pantone 342) (RAL 6016)



3.2.2 Zvláštní použití

Jestliže se pro etikety nebo přebaly produktů Demeter používá jen jedna tisková barva, jsou - v závislosti na použité technice tisku, jakosti a barvě potiskovaných materiálů - možné následující zvláštní formy známky jako jednobarevný tisk.


Aby se zajistil pokud možno věrný vzhled známky k regulérnímu používání, mělo by být při možnosti volby jen jedné tiskové barvy respektováno následující pořadí: oranžová, zelená, bílá. Přednostně by měly být vybírány kontrastní barvy.

Při grafickém navrhování etiket by známka neměla být používána na černém pozadí.

Tabulka: Zadání barev pro zvláštní použití známky Demeter

omezení	obrazový prvek	barva	popis barvy
světlé pozadí je-li technicky možný rastr 	nápis	vynechaná bílá	podkladová barva materiálu
	pozadí	tmavá barva v rastru	60 % sytosti
	zvýrazňující linka	tmavá barva bez rastru	100 % sytosti
světlé pozadí pokud rastr technicky možný NENÍ nebo na světlém pozadí 	nápis	vynechaná bílá	podkladová barva materiálu
	pozadí	světlá nebo tmavá tisková barva bez rastru	pořadí: oranžová, zelená, (černá)
	zvýrazňující linka	vyškrtnuto	--
tmavé pozadí	nápis	bílý tisk	--

pokud rastr technicky možný NENÍ (přilepit na etiketu)	pozadí	bílé olemování kolem pole v pozadí	--
	zvýrazňující linka	bílý tisk	--



3.3 Textové dodatky ke známce Demeter

K logu Demeter nejsou povoleny žádné textové dodatky.

3.4 Písmo známky Demeter

Rozlišují se dva způsoby psaní slova „Demeter“ na etiketách a přebalech:

demeter pokud je toto slovo použito v souvislém textu místo známky nebo jako označení přísad (např. mléko *demeter*) – typografie souvislého textu, malá písmena, kurzíva, tučné písmo.

Demeter: pro všechna ostatní označení nebo pro označení zařízení (např. kvalita Demeter, směrnice Demeter, svaz Demeter) – typografie souvislého textu, normální písmo, jen první písmeno velké.

Další optické nebo barevné zvýraznění slova „Demeter“ v souvislém textu se nepředpokládá.

4. Označování výrobků Demeter

V souladu s právními ustanoveními známkového práva se každé použití slova „Demeter“ považuje za použití známky. Za použití se považuje každý případ, kdy u produktů může vzniknout dojem, že se jedná o produkt Demeter. K lepší a jednoznačné identifikaci produktů Demeter (zvláště pro spotřebitele/zákazníky) se produkty různých výrobců, v souladu s těmito směrnicemi, označují známkou Demeter.

Jako jeden ze základních sloganů Demeter lze na etiketách a přebalech použít následující text:

„*demeter* je známka pro potraviny z kontrolovaného biodynamického zemědělství“, nebo

„*demeter* je známka pro potraviny z biodynamického zemědělství“

U kosmetiky a textilií by mělo být místo slova „potraviny“ použito slovo „produkty“.

Pro výrobky Demeter platí tyto zásady,

- při výrobě musí být použity přísady s certifikací Demeter, pokud jsou tyto přísady dostupné,
- pokud jsou ve směsném produktu použity přísady stejného druhu, ovšem s rozdílným stupněm certifikace Demeter, může být celkový produkt označen jen nejnižším stupněm certifikace.

Pro označování výrobků Demeter novým logem Demeter platí následující ustanovení:

4.1 Obecná ustanovení pro označování výrobků logem Demeter

Pro kteroukoli formu označení jako Demeter musí výrobky:

- odpovídat směrnicím Demeter pro zpracování,

- skládat se minimálně z 95 % z certifikovaných ekologických přísad,
- vyhovovat požadavkům směrnic svazu v příslušné zemi a
- vyhovovat požadavkům Nařízení (EHS) č. 834/2007 a 889/2008 nebo rovnocenných zákonných norem.

4.1.1 Regulérní označování výrobků Demeter (minimálně 90 % přísad Demeter)

Pro regulérní označování známkou Demeter platí následující minimální požadavky:

- minimálně 90 % součástí produktu je certifikovaných jako Demeter
- pokud není dostupných v kvalitě Demeter (certifikace Demeter) více než 90 % přísad produktu, musí být ostatní přísady certifikované podle Nařízení (EHS) č. 834/2007 a 889/2008 nebo rovnocenných právních norem.

4.1.2 Výjimky pro označování výrobků s minimálním obsahem 66 % přísad Demeter

Pokud je pro výrobky Demeter dostupných méně než 90 % přísad s certifikací Demeter, lze na základě zjednodušeného postupu pro udělení časově omezených výjimek použít maximálně až 33 % přísad „V přechodu na *demeter*“ nebo s ekologickou certifikací. Podrobněji tento případ upravuje popis postupu při certifikaci Demeter.

Rostliny a houby z volného sběru, certifikované podle právě platných směrnic EZ, lze použít jako přísady pro produkty Demeter. Konečný produkt musí obsahovat minimálně 70 % přísad Demeter (podle směrnic EU 834/2007 a 889/2008), aby mohl být označen jako výrobek Demeter.


Mořské ryby lze použít jako přísadu produktů Demeter. Mořské ryby by měly být loveny podle ustanovení Marine Stewardship Council (MSC). Konečný produkt musí obsahovat minimálně 70 % přísad Demeter (podle směrnic EU 834/2007 a 889/2008), aby mohl být označen jako výrobek Demeter.


Na odchylku v podílu přísad Demeter oproti regulérním požadavkům na označování (viz 4.1.1) je třeba upozornit ve formě poznámky pod čarou na vhodném místě etikety (např. v seznamu přísad).

4.1.3 Označování výrobků s minimálním obsahem 10 % přísad Demeter

Poznámka o „přísadách *demeter*“ je možná v seznamu přísad v typografii a velikosti písma souvislého textu. Mořské ryby se považují za přísadu. Mořské ryby by měly být loveny podle směrnic Marine Stewardship Council (MSC).

Tabulka: Obecné označování výrobků z přísad Demeter

Výrobky obsahující minimálně 90 % přísad Demeter			
označení	textová poznámka na etiketě	stupeň certifikace	požadavky na produkty
4.1.1 	seznam přísad na etiketě: přísada <i>demeter</i> (psané logo) slogan Demeter „ <i>demeter</i> je známka pro potraviny z kontrolovaného biodynamického zemědělství“	- certifikace EZ/ nařízení ES - certifikace Demeter	- směrnice Demeter pro zpracování - všechny produkty a stupně zpracování - min. 90% podíl Demeter - min. 95 % bio

Výrobky obsahující minimálně 66 % přísad Demeter			
4.1.2	 <p>seznam přísad: označení přísad poznámkou*: * V přechodu na <i>demeter</i> * bio / ekologické zemědělství</p> <p>slogan Demeter „<i>demeter</i> je známka pro potraviny z kontrolovaného biodynamického zemědělství“</p>	<ul style="list-style-type: none"> - certifikace EZ/ nařízení ES - certifikace Demeter 	<ul style="list-style-type: none"> - směrnice Demeter pro zpracování - všechny produkty a stupně zpracování - min. 66% podíl Demeter - min. 95 % bio
Výrobky obsahující minimálně 10 % přísad Demeter			
4.1.3	<p>seznam přísad na etiketě: přísada <i>demeter</i> (psaná známka)</p> <p>slogan Demeter „<i>demeter</i> je známka pro potraviny z kontrolovaného biodynamického zemědělství“</p>	<ul style="list-style-type: none"> - certifikace EZ/ nařízení ES - certifikace Demeter 	<ul style="list-style-type: none"> - směrnice Demeter pro zpracování - všechny produkty a stupně zpracování - min. 10% podíl Demeter - min. 95 % bio

4.2 Označování Demeter známkou „květina“

4.2.1 Země, které používají Demeter známku „květina“, tak mohou postupovat i nadále. Označení vína Demeter či biodynamického vína známkou „květina“ je upraveno v kapitole 4.5.2.2.3.

4.3 Označování za použití slova „biodynamický“[®]

4.3.1 Označování za použití slova „biodynamický“

4.3.1.1 Jakmile se použije známka Demeter nebo se na Demeter odkáže, musí být vždy na všech Demeter produktech, zpracovaných produktech a reklamních materiálech uvedeno slovo „biodynamický“. Na víno a kosmetiku se toto ustanovení nevztahuje, viz níže.

4.3.1.2 Na potravinách se smí poukaz na Demeter/biodynamický v seznamu přísad objevit jen tehdy, jsou-li tyto přísady certifikované jako Demeter. Použito smí být jen slovní označení.

4.3.1.3 Produkty s méně než 66 % přísad Demeter nemohou být označovány jako biodynamické, a to ani na etiketě, ani v reklamních materiálech. Jednotlivé biodynamické přísady mohou být jako takové označeny v seznamu přísad.

4.3.1.4 Pro vinici a/nebo víno z této vinice nesmí být slovo „biodynamický“ použito, nejsou-li produkce a zpracování certifikovány. Etikety na vínu a kosmetice mohou používat slovo „biodynamický, a to i jako hlavní značku, ovšem bez odkazu na Demeter.

4.3.1.5 Slovo „biodynamický“ nesmí být výraznější než „Demeter“, ani nesmí být použito na úkor známky Demeter.

4.3.1.6 Příslušná národní organizace musí dát všechna označení k dispozici a požadovat, aby nesprávné použití v reklamních materiálech bylo změněno. Reklamní materiály zahrnují internetové stránky, informační letáky a brožury, plakáty nebo jiný popis produktů.

4.3.2 Označení registrovanou známkou Biodynamic®

Kombinace slova „biodynamický“ s registrovanou známkou Biodynamic® smí být použita jen v zemích, kde byla tato známka oficiálně registrována. V USA musí být použit symbol ®. Pro další informace kontaktujte prosím Demeter USA.

4.4 Označování logem Biodynamic



4.4.1 Zámka Demeter a logo Biodynamic

Logo Biodynamic se může používat společně se známkou Demeter.

4.4.2 Samostatné použití loga Biodynamic

Samostatně se smí razítka Biodynamic používat jen u vína a kosmetiky (viz 4.3.1.4).

4.4.3 Logo Biodynamic s dodatkem „certifikováno svazem Demeter“

Logo Biodynamic s dodatkem „certifikováno svazem Demeter“ se smí použít místo známky Demeter tehdy, jsou-li tím splněny podmínky použití stanovené příslušnou organizací.

4.4.4 Výška loga Biodynamic

Výška loga razítka musí být 10 až 30 mm. Výjimky jsou přípustné v případě velkých obalových jednotek nebo ovocných bedýnek, u nichž může být velikost loga větší, musí však být přiměřená rozměrům balení, Velikost loga nesmí překračovat 25 % výšky etiket.



4.4.5 Maximální šířka písma u slova „Demeter“

Jestliže se některá země rozhodne používat logo Biodynamic s dodatkem „certifikováno svazem Demeter“, nesmí maximální velikost písma u slova Demeter v dodatku k logu razítka překročit 30 % velikosti písma u slov vyjadřujících název produktu.

4.4.6 Logo Biodynamic na přední etiketě

Nachází-li se logo razítka Biodynamic na přední etiketě, musí být umístěno v její dolní polovině.

4.4.7 Barva loga Biodynamic

Logo je jednobarevné. Barva by měla být střízlivá a odpovídat nejtmaší z hlavních barev etikety. Má-li etiketa jen jednu barvu, musí mít logo 100% sytost barvy.

4.4.8 Označování určitých kategorií produktů

Při označování speciálních kategorií produktů je třeba dodržovat ustanovení v bodu 4.5.

4.5 Zvláštní formy označování výrobků Demeter

4.5.1 Označování výrobků „V přechodu na *demeter*“

Výrobky nebo produkty musejí pocházet z podniků, které

- hospodaří minimálně 12 měsíců podle produkčních směrnic Demeter a jsou certifikovány jako Demeter,
- výrobky musí odpovídat směrnicím Demeter pro zpracování a
- musí splňovat příslušné požadavky Nařízení (EHS) č. 834/2007 a 889/2008 nebo rovnocenných právních norem.

Je třeba rozlišovat následující případy:

4.5.1.1 Označování výrobků s certifikací v přechodu na EZ

Podniky vyrábějící produkty musí:

- předložit alespoň certifikaci v přechodu na EZ podle Nařízení EU č. 834/2007 a 889/2008 nebo rovnocenných právních norem a
- výrobky se smí skládat jen z jedné zemědělské přísady rostlinného původu (monoprodukt).

Označování na etiketách a přebalech se provádí textem: „V přechodu na *demeter*“ (bez známky Demeter nebo její částí)

Produkty musí být opatřeny povinnou poznámkou podle Nařízení EHS č. 834/2007 a 889/2008: „produkt z přechodného období“.

Typ a barva písma v označení produktu jako Demeter a ve sloganu Demeter nesmí být nápadnější než zákonem předepsaná povinná poznámka. Slovo *demeter* je psáno v typografii souvislého textu kurzívou a tučným písmem.



4.5.1.2 Označování výrobků s certifikací EZ

Výrobky podniků, které hospodaří 12 měsíců podle produkčních směrnic Demeter a jsou certifikovány jako Demeter, navíc vyhovují certifikaci EZ podle národních nebo mezinárodních pravidel a zákonů, mohou být označeny známkou Demeter, pokud jsou splněny následující požadavky.

- Produkty musí mít minimálně certifikaci EZ podle národních nebo mezinárodních pravidel a zákonů a
- minimálně 90 % přísad musí být 12 měsíců produkováno podle produkčních směrnic Demeter a musí mít certifikaci Demeter. Na základě zjednodušeného postupu pro udělení časově omezené výjimky je v případě doložené nedostupnosti možné použít maximálně až 33% podíl přísad certifikovaných jako bio.

Na etiketách a přebalech je možné použít známku Demeter v případě, že při jmenovitém uvedení přísad nebo v seznamu přísad je odkázáno na poznámku „V přechodu na *demeter*“.

Tabulka: Zvláštní formy označování výrobků Demeter

certifikace bio a Demeter „V přechodném období“			
označení	textová poznámka na etiketě	stupeň certifikace	požadavky na produkty
4.5.1.1 V přechodu na <i>demeter</i>	povinná poznámka ES: „vyrobeno v přechodu na ekologické zemědělství“. slogan Demeter „ <i>demeter</i> je známka pro potraviny z (kontrolovaného) biodynamického zemědělství“	- s platnou certifikací v přechodu dle Nařízení ES 834/2007 a 889/2008 nebo jiné normy - 1. nebo 2. rok přech. období na Demeter	- směrnice Demeter pro zpracování - nezpracované rostlinné produkty - rostlinné produkty z jedné přísady
certifikace bio - V přechodu na Demeter			
4.5.1.2 	přísady <i>demeter</i> se označují poznámkou*: * V přechodu na <i>demeter</i> slogan Demeter „ <i>demeter</i> je známka pro potraviny z (kontrolovaného) biodynamického zemědělství“	- certifikace podle Nařízení ES 834/2007 a 889/2008 nebo jiná platná certifikace - 1. nebo 2. rok přech. období na Demeter	- směrnice Demeter pro zpracování - všechny produkty a stupně zpracování - > 90 % V přechodu na <i>demeter</i> (> 66 % podle udělení výjimky) - min. 95 % bio
Následující výjimka (4.4.2) je součástí těchto směrnic k označování, dokud platí „směrnice č. 125/2006/ES o obilných a jiných příkrmech pro kojenice a malé děti“ (přidávání vitaminů do kojenecké výživy na obilné bázi):			
4.5.2  <i>přísada Demeter</i>	seznam přísad podle 4.1.1./4.1.2 textový doplněk (smysl): vitaminizováno podle zákona slogan Demeter „ <i>demeter</i> je známka pro potraviny z (kontrolovaného) biodynamického zemědělství“	- certifikace bio/ Nařízení ES - certifikace Demeter	- směrnice Demeter pro zpracování - produkt vitaminizován podle nařízení zákona - > 66% podíl Demeter - min. 95 % bio

4.5.2 Produkty se zvláštní právní úpravou

U kojenecké výživy na obilné bázi, do které musí být kvůli právním předpisům (směrnice č. 1925/2006/ES) přidávány vitaminy, je třeba tuto přísadu označit v seznamu přísad následující větou: „Obsahuje zákonem předepsaný doplněk vitaminů.“

4.6 Zvláštní pravidla pro označování jednotlivých skupin produktů

4.6.1 Označování produktů z chovu včel Demeter

Označování etiket a přebalů produktů z chovu včel Demeter známkou Demeter se provádí podle kapitoly 4.1 (tabulka: Obecné označování výrobků z přísad Demeter) nebo 4.4.1.2 (tabulka: Zvláštní formy označování výrobků Demeter). Na etiketách je třeba uvést následující povinný text nebo podobnou formulaci, která bude tuto informaci obsahovat:

„Rozhodujícím faktorem u produktů z chovu včel Demeter je (přirozený*) způsob chovu včel. Vzhledem k velkému doletu včel nelze očekávat, že zalétají převážně jen na biodynamicky obhospodařované plochy.“

* může být použito

4.6.2 Označování produktů obsahujících alkohol

4.6.2.1 Označování lihovin

Označování lihovin nebo Demeter produktů obsahujících lihoviny známkou Demeter nebo slovem „biodynamický“ není povoleno. Přísady Demeter obsažené v produktu mohou být v seznamu přísad označeny za následujících podmínek:

1. Produkt musí vyhovovat směrnici Demeter International pro zpracování (kapitola XV)
2. Slovo „Demeter“ smí být použito jen na zadní straně a/nebo na boku.
3. Písmo, styl a velikost pro použití slova „Demeter“ jsou podobné textu použitému v seznamu přísad (nepoužívat známku Demeter).
4. Certifikované přísady Demeter obsažené v produktu jsou jasně uvedeny.

Každá příslušná organizace má určit doběhnutí stávajících označení lihovin, jejichž označení není konformní s novými směrnici.

4.6.2.2 Označování vína Demeter a biodynamického vína

4.6.2.2.1 Použití Demeter v co-brandingu

Jestliže se víno vyrábí z hroznů Demeter, resp. z biodynamických hroznů a je v souladu se směrnici Demeter International pro produkci vína, může být v co-brandingu označeno známkou Demeter. Obecné podmínky jsou stanoveny v kapitole 4.1 (tabulka: Obecné označování výrobků z přísad Demeter) a v kapitole 4.4 (tabulka: Zvláštní forma označování výrobků Demeter). Známkou je možné použít na přední straně nebo na manžetě v souladu s požadavky na standardní umístění uvedené v kapitole 3.1 nebo na zadní straně. Kromě standardních barev se známka Demeter může na vinných etiketách objevit také v provedení černobílém, zlatém nebo stříbrném, nezávisle na ostatních barvách, použitých na etiketě.

4.6.2.2.2 Použití slova biodynamický®

Jestliže se víno vyrábí z hroznů Demeter, resp. z biodynamických hroznů a je konformní se směrnici Demeter International pro produkci vína, může být použito slovo biodynamický®. Použití musí být v souladu se směrnici pro označování slovem biodynamický. Toto slovo může být použito v textu na přední nebo na zadní straně. Použití smí být jen po registraci známky a nemá být použito jako prominentní logo. Může být použito na etiketě bez vztahu k Demeter. Použití slova biodynamický nemá oslabovat známku použitou v co-brandingu.

4.6.2.2.3 Použití známky Demeter „květina“

Jestliže se víno vyrábí z hroznů Demeter, resp. z biodynamických hroznů a je v souladu se směrnici Demeter International pro produkci vína,



mají země možnost použít Demeter známku „květina“ na přední nebo zadní etiketě nebo na manžetě, v souladu s národními směrnicemi pro označování.

4.6.2.2.4 Označení „víno z hroznů Demeter“ nebo „víno z biodynamických hroznů“

Jsou-li hrozny Demeter, resp. biodynamické hrozny zpracovávány v souladu se směrnicemi EU pro výrobu vína nebo se směrnicemi, které lze považovat za rovnocenné, mohou být za následujících podmínek označeny jako „víno z hroznů Demeter“ nebo „víno z biodynamických hroznů“:

1. Nesmí být použita co-známka ani žádný poukaz na to, že se jedná o Demeter víno.
2. Jen označení na zadní etiketě následujícími slovy: „víno z hroznů Demeter“ nebo „víno z biodynamických hroznů“, provedenými v písmu a formě textu.
3. Další poukazy na biodynamický způsob produkce hroznů jsou povoleny na zadní etiketě ve stejném písmu a formě textu.

4.6.2.3 Označení produktů obsahujících alkoholické látky

Produkty Demeter, které obsahují alkoholické přísady, u nichž však alkoholická přísada není součástí obchodního názvu, musí být opatřeny doplňujícím označením. Doplňující označení jako součást seznamu přísad není nutné. Doplňující označení je nezbytné zvláště u takových produktů, které obvykle nebývají spojovány s alkoholickými přísadami, jako jsou sladkosti nebo pečivo.

4.6.3 Označování kosmetiky Demeter

Pro označení kosmetiky jako Demeter musí produkt odpovídat směrnicím Demeter pro kosmetiku; toto označení může být provedeno následujícími formami.

4.6.3.1 Označování známkou Demeter, pravidlo 90 %

Normální označování produktů Demeter (s minimálním obsahem 90 % přísad Demeter) známkou **Demeter/ biodynamický** (např. Demeter/ biodynamický pleťový krém):

- Zpracovatelské směrnice pro kosmetiku byly dodrženy.
- Minimálně 90 % všech přísad zemědělského původu jsou v Demeter/biodynamické kvalitě.
- Ostatní přísady zemědělského původu mohou být certifikovány jako bio, pokud je doložena nedostupnost Demeter/biodynamických přísad, a
- všechny ostatní nezemědělské přísady jsou uvedeny na seznamu v oddílu 6 směrnic Demeter pro kosmetiku.

Známka Demeter může být pro tyto produkty použito prominentně na přední straně obalu, v souladu s požadavky uvedenými v těchto mezinárodních směrnicích pro označování.

4.6.3.2 Výjimka pro označování produktů s min. 66 % přísad v kvalitě Demeter

Produkty Demeter, u nichž je méně než 90 % přísad dostupných v kvalitě Demeter, mohou obsahovat max. 33 % přísad „V přechodu na Demeter“ nebo s certifikací bio nebo jako přídatné látky nebo pomocné látky nezemědělského původu, jsou-li splněny následující podmínky:

- Příslušná národní organizace udělila výjimku,
- ostatní přísady zemědělského původu mohou být certifikovány jako bio, nejsou-li dostupné v Demeter/biodynamické kvalitě,
- všechny nezemědělské přísady jsou uvedeny na seznamu v oddílu 6 směrnic Demeter pro

kosmetiku,

- v seznamu přísad musí být uvedena poznámka:

„* přísada „V přechodu na **Demeter/biodynamický**“ nebo „z ekologického zemědělství“, nebo „tento produkt obsahuje 66 až 90 % přísad Demeter“

Známka Demeter může být pro tyto produkty použita prominentně na přední straně obalu, v souladu s požadavky uvedenými v těchto mezinárodních směrniciích pro označování.

4.6.3.3 Označování v seznamu přísad

Použití slov Demeter/biodynamický jako poukaz na kvalitu surovin, stejně jako stručná informace o biodynamickém zemědělství, **je povoleno** jen tehdy, není-li při prodeji a označování ve spotřebitelích vzbuzován dojem, že se jedná o úplný produkt v kvalitě Demeter, resp. biodynamické kvalitě nebo že byl vyroben v souladu s kapitolou XI Demeter směrnic pro zpracování.

Slova Demeter nebo biodynamický smí být použita **jen** na zadní straně a/ nebo na boku za následujících předpokladů:

- Produkt splňuje standard „bio“ nebo standard „natural“, který je uznán svazem Demeter* a náležitě označen nebo
- produkt splňuje tyto směrnice s výjimkou jedné nebo více přísad nezemědělského původu, které jsou povoleny podle standardu „natural“ a
- typ a velikost písma u Demeter/biodynamických přísad jsou stejné jako u ostatního textu na seznamu přísad (bez použití známky Demeter)
- jsou uvedeny certifikované biodynamické přísady použité v produktu:
 - buď na obalu
 - nebo na příbalovém popisu produktu a na internetu prostřednictvím prokliku na produkt.

Odkazy na Demeter/biodynamické zemědělství a suroviny v souvislosti s produkty, které v celkovém složení obsahují méně než 66 % Demeter/biodynamických přísad, smí být uvedeny jen výše popsáním způsobem. Na internetu a v dalších specifických marketingových informacích k produktům musí být rovněž jasně patrné, že uvedené produkty nejsou Demeter/biodynamické.

Známku Demeter/biodynamický nelze použít nikde na obalu.

* viz kapitolu 3.2.3 směrnic Demeter pro zpracování, kapitolu XI Kosmetika a prostředky péče o tělo

4.6.4 Označování textilií z vláken Demeter

Označování textilií z vlny, resp. vláken Demeter, vyhovujících požadavkům směrnic pro zpracování, lze provádět v následujících formách.

4.6.4.1 Označování známkou Demeter

Označování novým známkou Demeter lze provádět podle kapitol 4.1 a 4.2.

4.6.4.2 Označování textilií obsahujících surovinu Demeter

Použití slov Demeter/biodynamický jako poukaz na kvalitu surovin, stejně jako krátká informace o biodynamickém zemědělství jsou povoleny jen tehdy, není-li při prodeji a označení produktu ve spotřebitelích vzbuzován dojem, že se jedná o produkt plně

v Demeter/biodynamické kvalitě nebo že tento produkt byl vyroben podle kapitoly XVI směrnice Demeter pro zpracování.

Slova Demeter/biodynamický smí být použita **jen** na zadní straně a/nebo na boku, a to za následujících podmínek:

- Produkt vyhovuje standardům „bio“ nebo „natural“, uznaných svazem Demeter International*, např. GOTS, a je příslušným způsobem označen, nebo:
- Produkt splňuje směrnice pro certifikaci z vláken Demeter s výjimkou jedné nebo několika přísad/metod, povolených podle výše uvedených standardů „natural“, a:
- Druh a velikost písma u slova Demeter/biodynamický jsou tytéž jako u ostatního textu seznamu přísad (nepoužívat známku Demeter).
- Certifikované biodynamické přísady použité v produktu jsou uvedeny:
 - buď na obalu/etiketě,
 - nebo na příbalovém letáku a na internetu prostřednictvím prokliku na produkt

Odkazy na Demeter/biodynamické zemědělství a suroviny ve spojení s produkty smí být prováděny jen tak, jak je uvedeno výše. Na internetu a u dalších specifických prodejních informací o produktech musí být rovněž jasně patrné, že uvedené produkty nejsou Demeter/biodynamické.

5. Lhůty pro implementaci

Implementace těchto směrnic má být každou členskou zemí dokončena do 1. července roku následujícího po jejich přijetí na členském shromáždění. Při předložení dobrých důvodů může být implementační lhůta o 6 měsíců prodloužena.

Návrhy na rozšíření či změnu směrnic je třeba zaslat koordinátorovi výboru pro přípravu směrnic (Richtlinienkomitee) spolku Demeter International:

Richtlinienkomitee

Demeter International Kennzeichnungsrichtlinien

Zu Händen: Ian Henderson ian.henderson@demeter.net

Pro potřeby Bioinstitutu Olomouc přeložil tyto směrnice do češtiny Radomil Hradil v červenci 2010, spolupracovala Alena Malíková. Aktualizace české verze směrnic byla provedena v únoru 2015, v lednu 2016, v lednu 2017 a v lednu 2018.